

КЛАСИЧНИЙ ПРИВАТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНСТИТУТ УПРАВЛІННЯ
КАФЕДРА ОСВІТИ ТА УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНИМ ЗАКЛАДОМ

СИЛАБУС

навчальної дисципліни
«МОДЕЛЮВАННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ»

КОНТАКТНА ІНФОРМАЦІЯ ТА ТЕХНІЧНА ДОПОМОГА
(включаючи електронну пошту, робочий час / місцезнаходження тощо).

Викладач	Дяченко Марія Дмитрівна
Контактний телефон	+38(096)930-67-76 (viber)
E-mail:	m.d.dyachenko@gmail.com
Сторінка курсу на сайті підтримки навчальних програм КПУ	http://www.zhu.edu.ua/cpu_edu/course/view.php?id=4513
Консультації	<i>Очні консультації:</i> за графіком консультацій викладача (щосереди з 11.00 до 13.00), а. 323, головний корпус КПУ (за попередньою домовленістю) <i>Консультації off-line:</i> шляхом повідомлення на сторінці навчальної дисципліни сайту підтримки навчальних програм КПУ: http://www.zhu.edu.ua/cpu_edu/course/view.php?id=4513 ; Viber, Telegram (0969306776) Zoom: ідентифікатор – 535 619 7104; код доступу: 12345

АНОТАЦІЯ

Навчальна дисципліна «Моделювання освітнього процесу» є обов'язковою для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань: 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 014 Середня освіта, спеціалізація: 014.09 Інформатика, освітня програма: Інформатика.

Вихідним положенням дисципліни є розуміння феномену «освітня модель» як логічної послідовної системи відповідних елементів: цілі, зміст освіти, педагогічні технології, технології управління навчальним процесом, навчальні плани та програми. Завданням цієї моделі є допомога в побудові навчальних планів і програм, різних способів організації навчання, управління навчальним процесом, визначення критеріїв ефективності технології, видів і способів контролю, оцінювання тощо.

Практична цінність отриманих здобувачами знань та компетентностей вбачається в здатності кваліфіковано виконувати типові функції в закладах, що забезпечують здобуття

загальної середньої освіти, згідно з сучасними уявленнями про майбутню професійну самореалізацію вчителя інформатики.

Курс передбачає отримання здобувачами освіти концептуальних, методологічних та емпіричних установок, які на довгі роки визначатимуть креативний, дослідницький характер їхньої освітньої діяльності.

Задекларованими формальними видами навчальних занять для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань: 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 014 Середня освіта, спеціалізація: 014.09 Інформатика, освітня програма: Інформатика є лекції, практичні заняття та консультації з використанням елементів інноваційних освітніх технологій (інтерактивних, бінарних, квазіпрофесійних, проблемних тощо).

Практичні заняття передбачають активізацію пізнавальної діяльності здобувачів сучасними методами викладання, зокрема на використання різних освітніх платформ для дистанційного та змішаного навчання, інноваційних ІКТ під час розв'язання навчальних кейсів, педагогічних ситуацій тощо.

Самостійна робота слухачів полягає в автономному засвоєнні навчального матеріалу у зручний час, вільний від обов'язкових навчальних занять, без обов'язкової участі викладача, а також у підготовці до практичних занять. Консультації призначені для роз'яснення здобувачам другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань: 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 014 Середня освіта, спеціалізація: 014.09 Інформатика, освітня програма: Інформатика у вигляді теоретичних або практичних питань і відбуваються за згодою з викладачем в асинхронній або синхронній формі шляхом повідомлення на сторінці навчальної дисципліни сайту підтримки навчальних програм КПУ: http://www.zhu.edu.ua/cpu_edu/course/view.php?id=4513; Viber, Telegram (0969306776), Zoom: ідентифікатор – 535 619 7104; код доступу: 12345.

Засвоєння навчального матеріалу та подальше напрацювання необхідних поведінкових, мисленневих та інструментальних патернів відбувається також під час педагогічної практики і перевіряється не тільки у формі усної фахової співбесіди і виконання квазіпрофесійних завдань, а й під час підсумкової практичної демонстрації здатності моделювання, зокрема й під час захисту кваліфікаційної роботи магістра.

Підсумковий (семестровий) контроль здійснюється у формі екзамену.

ФОРМАТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Загальна кількість годин – 120 год., у т. ч. 48 годин аудиторних занять і 72 години самостійної роботи здобувача. Кількість кредитів ECTS – 4.

Всього кредитів	Всього годин	Аудиторних годин	У тому числі			Самост. робота
			Лекції	Лабораторні	Практичні	
4	120	48	24	-	24	72

ОЗНАКИ ДИСЦИПЛІНИ

Курс (рік навчання)	Семестр	Загальна/ професійна	Обов'язкова/ вибіркова
1	1	професійна	обов'язкова

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни «Моделювання освітнього процесу» – забезпечення здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань: 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 014 Середня освіта, спеціалізація: 014.09 Інформатика, освітня програма: Інформатика – теоретичними знаннями та практичними вміннями, необхідними для виконання функціональних обов'язків викладача вищої школи та для побудови освітнього процесу з урахуванням специфіки освітньої та професійної діяльності вчителя інформатики; формування вміння розробляти структурно-логічну схему навчання учнів у контексті викладання інформатичної освітньої галузі; розвиток критичного мислення, здатності осмислювати і аналізувати педагогічну дійсність; формування здатності до розроблення та аналізу моделі освітнього процесу в закладі загальної середньої освіти та ЗВО; формування відповідального, творчого ставлення до педагогічної діяльності.

Завдання навчальної дисципліни:

- ознайомити здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти у галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 014 Середня освіта, спеціалізації 014.09 Інформатика із загальним поняттям феномену моделювання та дидактичними моделями змісту навчання (модуль 1);
- забезпечити розуміння здобувачами вищої освіти процесу формування змісту підготовки за циклами та навчальними дисциплінами (модуль 2);
- ознайомити здобувачів вищої освіти зі структурою та змістом робочої програми навчальної дисципліни, а також підходами до визначення видів і форм контролю ступеню досягнення цілей підготовки за навчальною дисципліною (модуль 3).

ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістра галузі знань 01 Освіта / Педагогіка за спеціальністю 014 Середня освіта, освітня програма Інформатика вивчення дисципліни «Моделювання освітнього процесу» сприяє формуванню компетентностей та програмних результатів навчання:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми у професійній діяльності у закладах освіти, що передбачає застосування теорій та методів педагогіки, психології, інформатики, проведення педагогічних досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності

ЗК 1. Здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина; реалізувати свої права і обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку;

ЗК 2. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня;

ЗК 4. Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети (лідерська компетентність).

ЗК 5. Здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативності та підприємливості (підприємницька компетентність).

Професійні компетентності

ПК 2. Здатність моделювати зміст навчання інформатики відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів; здатність добирати і використовувати сучасні та ефективні методики і технології навчання, виховання і розвитку учнів;

ПК 3. Здатність проектувати осередки навчання, виховання і розвитку учнів; здатність проектувати дидактичні електронні ресурси і використовувати їх в освітньому процесі;

ПК 4. Здатність організувати процес навчання, виховання і розвитку учнів, організувати різні види і форми навчальної та пізнавальної діяльності, враховуючи вікові та інші індивідуальні особливості учнів;

ПК 5. Здатність здійснювати оцінювання, моніторинг та аналіз результатів навчання учнів, забезпечувати самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання учнів;

ПК 7. Здатність застосовувати наукові методи пізнання в освітньому процесі, використовувати інновації у професійній діяльності, застосовувати різноманітні підходи до розв'язання проблем у педагогічній діяльності;

ПК 10. Здатність створювати умови, що забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища; здатність до педагогічної підтримки осіб з особливими освітніми потребами; організувати безпечне освітнє середовище та сприятливі умови для кожного учня залежно від його індивідуальних потреб (інклюзивна компетентність);

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Виявляє готовність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина; реалізувати свої права і обов'язки; усвідомлює цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку.

ПРН 2. Демонструє здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.

ПРН 4. Демонструє вміння щодо прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети.

ПРН 5. Демонструє здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативності та підприємливості.

ПРН 7. Демонструє вміння моделювати зміст навчання інформатики відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів; володіє вміннями добирати і використовувати сучасні та ефективні методики і технології навчання, виховання і розвитку учнів.

ПРН 8. Розуміє принципи та володіє методами проектування осередків навчання, виховання і розвитку учнів; демонструє уміння проектувати дидактичні електронні ресурси і використовувати їх в освітньому процесі

ПРН 9. Знає принципи, методи та форми організації процесу навчання, виховання і розвитку учнів, володіє вміннями організувати різні види і форми навчальної та пізнавальної діяльності, враховуючи вікові та інші індивідуальні особливості учнів.

ПРН 10. Демонструє здатність здійснювати оцінювання, моніторинг та аналіз результатів навчання учнів, забезпечувати самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання учнів.

ПРН 12. Демонструє теоретичні знання і практичні вміння щодо застосування наукових методів пізнання в освітньому процесі, використання інновації у професійній діяльності, застосування різноманітних підходів до розв'язання проблем у педагогічній діяльності.

ПРН 15. Демонструє знання і практичні вміння створювати умови, що забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища; володіє методами педагогічної підтримки осіб з особливими освітніми потребами, організації безпечного освітнього середовища та сприятливих умов для кожного учня залежно від його індивідуальних потреб.

Остаточне закріплення набутих інтегральної, загальних та професійних компетентностей і програмних результатів навчання відбувається під час проходження педагогічної практики.

ПЛАН КУРСУ

Л – кількість лекційних годин

С – кількість годин для самостійної роботи

П – кількість практичних годин

Назва змістових модулів та тема	Л	С	П	Завдання для самостійної роботи
Модуль 1. Моделювання як педагогічна проблема				
Тема 1. Загальне поняття феномену моделювання	2	2	2	1. Перегляд лекційного матеріалу (20 хвилин) 2. Опрацювання нерозглянутих на лекції питань з використанням рекомендованої літератури та відеоматеріалу 3. Виконання індивідуального завдання та підготовка до практичного обговорення 4. Опитування, фрагмент заняття, презентація
Тема 2. Дидактичні моделі змісту навчання	2	4	2	1. Перегляд лекційного матеріалу (20 хвилин) 2. Опрацювання нерозглянутих на лекції питань з використанням рекомендованої літератури та відеоматеріалу 3. Виконання індивідуального завдання та підготовка до практичного обговорення 4. Опитування, фрагмент заняття, презентація
Тема 3. Моделювання як метод системного дослідження та проєктування освітнього простору	2	4	2	1. Перегляд лекційного матеріалу (20 хвилин) 2. Опрацювання нерозглянутих на лекції питань з використанням рекомендованої літератури та відеоматеріалу 3. Виконання індивідуального завдання та підготовка до практичного обговорення 4. Опитування, фрагмент заняття, презентація
Модуль 2. Моделювання змісту освітнього процесу				
Тема 4. Загальна схема формування змісту навчання	2	6	2	1. Перегляд лекційного матеріалу (20 хвилин) 2. Опрацювання нерозглянутих на лекції питань з використанням рекомендованої літератури та відеоматеріалу 3. Виконання індивідуального завдання та підготовка до практичного обговорення: 4. Опитування, фрагмент заняття, презентація
Тема 5. Педагогічні особливості моделювання уроків інформатики	2	8	2	1. Перегляд лекційного матеріалу (20 хвилин) 2. Опрацювання нерозглянутих на лекції питань з використанням рекомендованої літератури та відеоматеріалу 3. Захист проєкту 4. Опитування, фрагмент заняття, презентація
Тема 6. Визначення видів та форм контролю ступеню досягнення цілей підготовки за навчальною дисципліною	2	2	2	1. Перегляд лекційного матеріалу (20 хвилин) 2. Опрацювання нерозглянутих на лекції питань з використанням рекомендованої літератури та відеоматеріалу 3. Виконання індивідуального завдання та підготовка до практичного обговорення: 4. Опитування, фрагмент заняття, презентація
Модуль 3. Освітні технології та методи навчання в контексті викладання інформатичної освітньої галузі				
Тема 7. Загальне поняття про освітні технології: вітчизняний та зарубіжний досвід	2	4	2	1. Перегляд лекційного матеріалу (20 хвилин) 2. Опрацювання нерозглянутих на лекції питань з використанням рекомендованої літератури та відеоматеріалу 3. Виконання індивідуального завдання та підготовка до практичного обговорення 4. Опитування, фрагмент заняття, презентація
Тема 8. Інтерактивні освітні технології.	2	8	2	1. Перегляд лекційного матеріалу (20 хвилин) 2. Опрацювання нерозглянутих на лекції питань з використанням рекомендованої літератури та відеоматеріалу 3. Виконання індивідуального завдання та підготовка до практичного

Назва змістових модулів та тема	Л	С	П	Завдання для самостійної роботи
Методи навчання: сутність та види.				обговорення 4. Опитування, фрагмент заняття, презентація
Тема 9. Методичний інструментарій моделювання уроку інформатики. Інтеграція в моделюванні уроку.	2	10	2	1. Перегляд лекційного матеріалу (20 хвилин) 2. Опрацювання нерозглянутих на лекції питань з використанням рекомендованої літератури та відеоматеріалу 3. Виконання індивідуального завдання та підготовка до практичного обговорення 4. Опитування, фрагмент заняття, презентація
Модуль 4. Специфіка моделювання педагогічної діяльності вчителя інформатики				
Тема 10. Моделювання групової роботи на уроках інформатики	2	8	2	1. Перегляд лекційного матеріалу (20 хвилин) 2. Опрацювання нерозглянутих на лекції питань з використанням рекомендованої літератури. 3. Виконання індивідуального завдання та підготовка до практичного обговорення: 4. Опитування, фрагмент заняття, презентація
Тема 11. Моделювання комбінованого уроку інформатики.	2	8	2	1. Перегляд лекційного матеріалу (20 хвилин) 2. Опрацювання нерозглянутих на лекції питань з використанням рекомендованої літератури та відеоматеріалу 3. Демонстрація розробленого фрагменту уроку
Тема 12. Моделювання уроку інформатики (дистанційна форма навчання).	2	8	2	1. Перегляд лекційного матеріалу (20 хвилин) 2. Опрацювання нерозглянутих на лекції питань з використанням рекомендованої літератури та відеоматеріалу 3. Виконання індивідуального завдання та підготовка до практичного обговорення: 4. Опитування, фрагмент заняття, презентація
Усього	24	72	24	

ФОРМИ КОНТРОЛЮ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

У процесі вивчення навчальної дисципліни «Моделювання освітнього процесу» використовуються підсумковий семестровий та поточний контроль.

Поточний контроль – здійснюється на практичних заняттях шляхом включеного спостереження викладача за навчальною, навчально-професійною, квазіпрофесійною діяльністю здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань: 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 014 Середня освіта, спеціалізація: 014.09 Інформатика, під час якої фіксується ступінь виявлення визначених компетентностей або їх складників. Зокрема, це стосується інтенсивності та якості участі здобувачів в обговоренні питань, що стосуються сфери їхніх наукових та освітньо-педагогічних інтересів, демонстрації ними педагогічних знань, креативності, самодостатності, критичності мислення, доброчесності й відданості своїй справі – згідно з уніфікованими критеріями оцінювання (далі в таблиці «Шкала оцінювання: 100-бальна, національна та ЄКТС).

За змістом, процедура контролю включає латентну перевірку ступеня засвоєння аспірантом навчального матеріалу, який охоплює тему лекційного та практичного заняття, але має особистісно зорієнтований, прозорий, фасилітуючий і коректний характер.

Підсумковий семестровий контроль – здійснюється у формі екзамену, що пов’язує навчальну діяльність здобувача з дисципліною шляхом визначення ступеня досягнення майбутнім магістром спеціальності 014 Середня освіта, спеціалізація: 014.09 Інформатика запланованих результатів навчання – складників інтегральної, загальних та професійних компетентностей і програмних результатів навчання.

Згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу в КПУ» підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 100-бальною шкалою з наступним переведенням у

національну шкалу та шкалу ECTS. До нарахованих протягом семестру балів додаються результати підсумкового семестрового контролю.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО (СЕМЕСТРОВОГО) ОЦІНЮВАННЯ

Змістові модулі	Види контролю	Максимальний бал
Змістовий модуль 1		10
	Оцінка проявлених компетентностей з теми 1	2
	Оцінка проявлених компетентностей з теми 2	4
	Оцінка проявлених компетентностей з теми 3	4
Змістовий модуль 2		10
	Оцінка проявлених компетентностей з теми 4	2
	Оцінка проявлених компетентностей з теми 5	4
	Оцінка проявлених компетентностей з теми 6	4
Змістовий модуль 3		20
	Оцінка проявлених компетентностей з теми 7	6
	Оцінка проявлених компетентностей з теми 8	6
	Оцінка проявлених компетентностей з теми 9	8
Змістовий модуль 4		20
	Оцінка проявлених компетентностей з теми 10	5
	Оцінка проявлених компетентностей з теми 11	5
	Оцінка проявлених компетентностей з теми 12	10
Підсумковий контроль (екзамен)		40
Підсумкова оцінка		100

Шкала оцінювання: 100-бальна, національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Якісні критерії оцінювання	Залік
90-100	A	Відмінно. Здобувач виявляє творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання та продукувати нові ідеї. Без допомоги науково-педагогічних працівників знаходить аналізує необхідну інформацію, вміє її використовувати для вирішення практичних завдань, в тому числі й у нестандартних ситуаціях, переконливо та авторитетно аргументує думки, демонструє необхідні ціннісні установки, способи мислення та здібності	зараховано
82-89	B	Добре. Здобувач вільно володіє теоретичним матеріалом, демонструє здатність виконувати складні завдання в межах предметної галузі дисципліни з несуттєвими помилками, рефлексивно виправляючи їх. Виявляє помірну ініціативність та інноваційність, достатній ступінь самостійності під час обговорення та критичного аналізу навчального контенту, має сформовані ціннісні	зараховано

		установки на його використання в подальшому у професійній діяльності та науковому дослідженні	
75-81	C	Добре. Здобувач добре володіє теоретичним матеріалом, демонструє здатність зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію за допомогою науково-педагогічних працівників, загалом самостійно застосовує теоретичний контент на практиці, контролює власну діяльність, виправляє помилки, з-поміж яких є суттєві. Здобувач добирає аргументи для підтвердження власних гіпотетичних думок, але робить це не завжди переконливо та авторитетно, що свідчить про відсутність особистої впевненості в їх істинності або проблемах в ціннісно-мотиваційній сфері	
67-74	D	Задовільно. Здобувач здатен відтворити значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний контент, виправляти помилки, з-поміж яких є значна кількість суттєвих. Здобувач рідко демонструє наявність власного бачення з питань, що відносяться до предметної області дисципліни, не виявляє авторитетності й інноваційності під час обговорення, має невисокий ступінь самостійності в прогнозах на способи вирішення типових завдань професійної діяльності. Взагалі здобувач характеризується неостаточним усвідомленням сенсу навчального матеріалу для себе як педагога, а також для його майбутніх потенційних клієнтів, врахування потреб яких забезпечується даною дисципліною	зараховано
60-66	E	Задовільно. Здобувач володіє матеріалом на рівні, вищому за початковий, але значну частину його відтворює репродуктивно, без застосування переважаючої кількості власних ідей та експертних думок. Демонструє відсутність стійкої авторитетної інноваційної позиції, а висунуті аргументи не завжди є самостійними. Здобувач не завжди здатен вільно спілкуватися з питань, що стосуються сфери дисципліни з колегами або науковою спільнотою, має нечіткі ціннісні орієнтації, низький інтерес до використання отриманих знань під час подальшої професійно-педагогічної та наукової діяльності	
35-59	FX	Незадовільно. Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу, демонструє низку авторитетності, відсутність інтересу до дисципліни та можливості використання її предметного змісту в своїй професійно-педагогічній та науково-педагогічній діяльності	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно. Здобувач володіє матеріалом дисципліни лише на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, демонструє відсутність зацікавленості у її вивченні або не усвідомлює її соціального та професійного значення	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Бондар В. Дидактика: підручник для студентів вищих навчальних закладів. Київ: Либідь, 2005. 252 с.
2. Волкова Н.П., Тарнопольський О. Б. Моделювання професійної діяльності у викладанні навчальних дисциплін у вишах : монографія / за заг. та наук. ред. О. Б. Тарнопольського. Дніпропетровськ: Дніпропетровський університет імені Альфреда Нобеля, 2013. 228 с.
3. Мінтій І. С. Професійні компетентності вчителя інформатики. *Вісник Черкаського університету. Серія педагогічні науки*. Черкаси : Вид. від. ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2009. Випуск 162. Новітні комп'ютерні технології Т. XVI (2018). С. 99–110.
4. Моделювання професійної підготовки фахівців в умовах євроінтеграційних процесів : монографія / за ред. С. С. Вітвицької. Житомир : Вид. О. О. Євенок, 2019. 304 с.
5. Нова українська школа : poradnik для вчителя / Під заг. ред. Бібік Н. М. Київ : Плеяди, 2017. 206 с.
6. Основи менеджменту: підручник для студентів вищих навчальних закладів / кол. авторів; за ред. А. А. Мазаракі. Харків: Фоліо, 2014. 846 с.
7. Пономарьов О. С., Касьянова О. М. Моделювання діяльності фахівця: підручник. Харків: НТУ «ХПІ»; Вид-во ФОП Тагаєв П. О., 2011. 236 с.
8. Семеріков С. О. Теоретико-методичні основи фундаменталізації навчання інформатичних дисциплін у вищих навчальних закладах : дис... д-ра пед. наук : 13.00.02 – теорія і методика навчання (інформатика). Київ, 2009. 536 с.
9. Столяренко О. В. Моделювання педагогічної діяльності у підготовці фахівця : навчально-методичний посібник. Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2015. 196 с.
10. Хриков Є.М. Управління навчальним закладом : навч. посіб. Київ : Знання, 2006. 365с.
11. Якса Н. В. Основи педагогічних знань: навч. посіб. Київ : Знання, 2007. 358 с.
12. Ярошук Л. Г. Основи педагогічних вимірювань та моніторингу якості освіти : навчальний посібник. Луцьк, 2010. 308 с.

Допоміжна

1. Банк інноваційних педагогічних технологій / Автор-упорядник Л. В. Галіцина. Київ : Шкільний світ, 2012. 104 с.
2. Внутрішній контроль : робоча книга керівника школи / упоряд. Н. Мурашко, А. Панченко. Київ : Редакції газет з управління освітою, 2013. 120 с.
3. Гнезділова К. М., Касярум С. О. Моделі та моделювання у професійній діяльності викладача вищої школи : навч. посіб. Черкаси : Видавець Чабаненко Ю. А., 2011. 124 с.
4. Гузеєв В. До побудови формалізованої теорії освітньої технології: цільові групи і цільові установки. *Шкільні технології*. 2002. № 2. С.3 – 10.
5. Дяченко М. Д. Моделювання інформаційного освітнього середовища в процесі підготовки майбутніх фахівців видавничо-поліграфічної галузі до формування медіапростору. *Вісник Запорізького національного університету. Серія: Педагогічні науки*. Запоріжжя, 2020. № 3. С. 50–55.
6. Жалдак М. І., Рамський Ю. С., Рафальська М. В. Модель системи соціально-професійних компетентностей вчителя інформатики. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія № 2. Комп'ютерно-орієнтовані системи навчання* : зб. наукових праць / редада. Київ : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2009. № 7 (14).С. 3–10.
7. Корнещук В. Моделювання в системі підготовки професійно надійного спеціаліста : теоретичний аспект. *Гуманітарний вісник ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди»* : науково-теоретичний збірник. Переяслав-Хмельницький, 2008. Вип. 14. С. 14–16.

8. Кудіна В., Соловей М., Спіцин Є. Педагогіка вищої школи. Київ, 2007. 194 с.
9. Лебідь О. В. Л Професійна культура керівника загальноосвітнього навчального закладу : навчальний посібник. Донецьк : ЛАНДОНХХІ, 2011. 263 с.
10. Мазоха Д. Опанасенко Н. Педагогіка : навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2005. 232 с.
11. Оржеховська В. М., Федорченко Т. Є. Технології розбудови виховної системи загальноосвітнього навчального закладу : навчально-методичний посібник. Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2014. 172 с.
12. Семиченко В. Моделювання структури педагогічної діяльності. Ялта, 2000. 75 с.
13. Сенько Ю. Гуманітарні основи педагогічної освіти: Курс лекцій : навч. посібник для студ. вищ. пед. навч. закладів. Київ : Вища школа. 240 с.
14. Слєпкань З. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі. Київ, 2000. 210 с.
15. Стинська В. Моделювання професійної діяльності майбутніх викладачів закладів вищої освіти. *Нові технології навчання*. 2020. Вип. 94. С. 321–326.
16. Фіцула М. Педагогіка : посібник. Київ : «Академія», 2000. 542 с.

Інтернет ресурси

17. Лов'янова І. В., Армаш Т. С. Моделювання процесу формування компетентностей майбутнього вчителя інформатики. *Вісник Черкаського університету. Серія «Педагогічні науки»*. 2016. № 7. URL: <http://elibrary.kdpu.edu.ua/handle/0564/2358>.
18. Поліщук О. П., Теплицький І. О., Семеріков С. О. Моделювання як засіб фундаменталізації інформатичної освіти. URL: <https://elibrary.kdpu.edu.ua/bitstream/0564/951/1/%D0%9C%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0.pdf>.
19. Рольове моделювання: зміст рольового моделювання в освіті. URL: <http://www.rpg.ru/rpg/24519>.
20. Шокалюк С. В., Мінтій І. С. Моїсеєнко М. В. Моделювання уроку інформатики майбутніми вчителями. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/710627/1/084-093_ShokaliukMintiiMoiseenko.pdf.
21. 7 клас НУШ: огляд і розбір Держстандарту інформатичної освітньої галузі. URL: https://znayshov.com/News/Details/7_klas_nush_ohliad_i_rozbir_derzhstandartu_informatychnoi_osvitnoi_haluzi.